Herkenningskaart Italiaanse kamsalamander versus kamsalamander

Sterk gelijkende soorten

De Italiaanse kamsalamander (*Triturus carnifex*) is nauwverwant aan de van nature in Nederland voorkomende kamsalamander (*Triturus cristatus*).

De soorten hebben een aantal **overeenkomstige kenmerken**:

- gele/oranje buik met daarop zwarte vlekken
- een donkere rug en flanken
- een getande rugkam bij de mannetjes in de paartijd (voorjaar tot zomer)

Hieronder staan de **onderscheidende kenmerken** van beide soorten beschreven. Links de Italiaanse kamsalamander en rechts de inheemse kamsalamander.

Mannetje kamsalamander

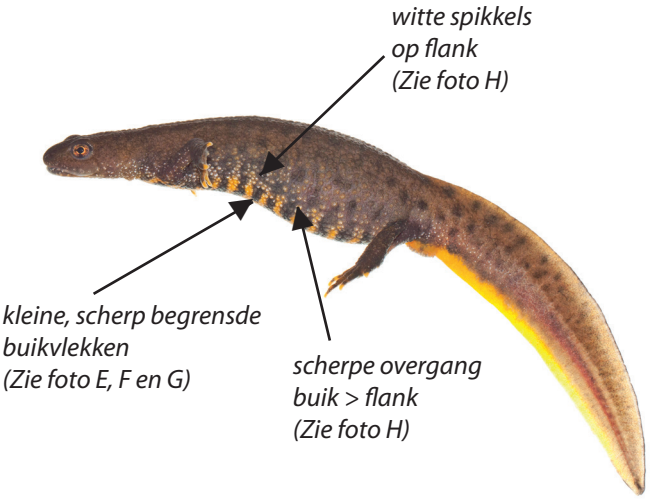
Italiaanse kamsalamander

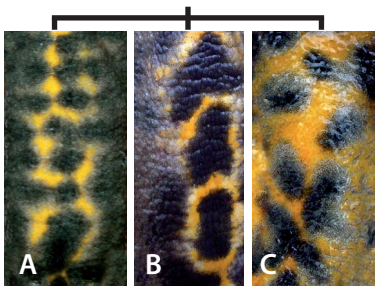
Vrouwtjes en jonge dieren hebben vaak een opvallende gele streep over het midden van de rug.

kamsalamander

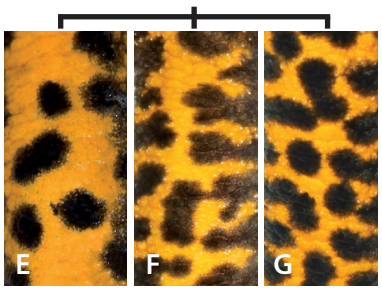
Buikpatronen en flank

Italiaanse kamsalamander

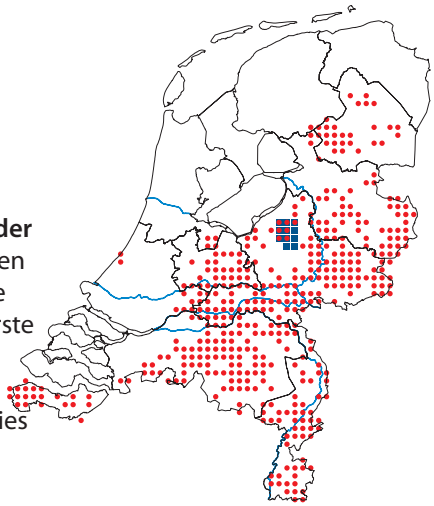

kamsalamander

Verspreiding

kamsalamander
komt van nature voor in het zuiden, midden en oosten van Nederland.

Italiaanse kamsalamander
is waarschijnlijk in de jaren 70 geïntroduceerd op de Veluwe. In 1999 is de eerste waarneming bevestigd, in 2001 is ontdekt dat er voortplantende populaties zijn op de Veluwe.

Samenstelling: Jeroen van Delft & Jelger Herder
Foto's: Jelger Herder & Sergé Bogaerts

RAVON
www.ravon.nl

RAVON

Profiel

- De Italiaanse kamsalamander komt voor in bijna heel Italië, Istrië, Slovenië, Kroatië, delen van Zwitserland en Oostenrijk en het westen van Tsjechië en Hongarije.
- Ze hebben inmiddels populaties opgebouwd buiten hun oorsprongsgebied in het grensgebied van Zwitserland en Frankrijk, Groot-Brittannië, Duitsland, de Azoren en Nederland.
- In 1999 werd voor het eerst een waarneming van een Italiaanse kamsalamander in Nederland bevestigd.
- Van de Europese kamsalamandersoorten is de Italiaanse de minst kritische wat betreft habitatkeuze.

Hoe te herkennen?

Aan de voorzijde zijn de belangrijkste onderscheidende kenmerken tussen de inheemse en Italiaanse kamsalamander uiteengezet. Naast deze duidelijke kenmerken zijn er ook nog enkele meer subtiele. In het water zijn Italiaanse kamsalamanders vaak bruin of grijzig met grote, duidelijk zichtbare zwarte vlekken op de flanken. Op het land hebben ze bruingrijze flanken en een bruine bovenkant. Bij de inheemse kamsalamander is de bovenzijde, wanneer de dieren op het land leven, meestal zeer donker, bijna zwart. Er zijn ook verschillen in lichaamsbouw. Volwassen Italiaanse kamsalamanders hebben vaak een opvallend grote kop. De poten zijn relatief fors en de romp is meer gedrongen dan bij de inheemse soort.
De larven en eitjes van beide soorten zijn niet te onderscheiden.

Italiaanse kamsalamander

Er is onderzoek verricht naar de genetische effecten van de Italiaanse kamsalamander op populaties van de inheemse kamsalamander op de Veluwe. Onderzoek bracht aan het licht, dat de Italiaanse kamsalamander veel ruimer verspreid is dan gedacht. In dit gebied blijkt hybridisatie met de inheemse kamsalamander op te treden. De nakomelingen zijn bovendien vruchtbaar, waardoor de vermenging door blijft gaan. Dit blijkt ten koste te gaan van de inheemse kamsalamander op de Veluwe.

Een artikel hierover verscheen in RAVON 57. Dit artikel is te downloaden via **www.natuurtijdschriften.nl**

Waarom melden?

De Italiaanse kamsalamander kan via concurrentie en door hybridisatie (kruising) onze inheemse kamsalamander bedreigen. Om een vinger aan de pols te kunnen blijven houden, zijn uw waarnemingen heel belangrijk.

Waar melden?

Waarnemingen kunt u doorgeven via Waarneming.nl en Telmee.nl. Het is belangrijk om foto's te nemen van zowel buik, rug als flank van elk individu en deze aan de waarneming toe te voegen.

Italiaanse kamsalamander

Mede mogelijk gemaakt door NVWA, Team Invasieve Exoten

RAVON
www.ravon.nl

RAVON